

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Ing. Petra Šuránka a soudců Mgr. Věry Pazderové, LL.M., M.A., a JUDr. Davida Krysky, Ph.D., ve věci

žalobce: **V. S.**, nar. X
státní příslušnost X
bytem X

zastoupen obecným zmocněncem JUDr. V. L.
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 19. 1. 2023, č. j. OAM-46552-24/ZM-2022,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

- Žalobce se se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl žalobcovu žádost o prodloužení zaměstnanecké karty podle § 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).
- Důvodem zamítnutí žádosti bylo pravomocné odsouzení žalobce za spáchání úmyslného trestného činu. Tuto skutečnost dokládá trestní příkaz Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 31. 1. 2022, sp. zn. 4T 9/2022, který nabyl právní moci dne 2. 3. 2022. Žalobce se dopustil přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 337 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“) tím,

Shodu s prvopisem potvrzuje: V. N.

že dne 3. 1. 2022 na pozemní komunikaci v ulici 5. května v Praze 4 řídil motorové vozidlo, přestože si byl vědom, že mu byl příkazem Městského úřadu Prachatice ze dne 4. 10. 2021, sp. zn. MUPt/40443/2021, který nabyl právní moci dne 15. 10. 2021, uložen mimo jiné zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel v trvání 6 měsíců (tento zákaz byl žalobci uložen v důsledku spáchání přestupku proti silničnímu provozu, kterého se dopustil překročením dovolené rychlosti v obci o 40 km/h). Žalobce byl trestním příkazem odsouzen k peněžitému trestu 15 000 Kč a zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu 1 roku.

3. Z výpisu z evidence rejstříku trestů žalovaný dále zjistil, že žalobce uhradil peněžitý trest ke dni 13. 7. 2022 a dne 25. 8. 2022 bylo rozhodnuto o podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti se zkušební dobou do 25. 8. 2023. Ke dni rozhodnutí žalovaného tedy trestný čin nebyl zahlazen. Vzhledem ke skutečnosti, že trestný čin maření úředního rozhodnutí je úmyslným trestným činem, byly jednoznačně naplněny podmínky pro zamítnutí žalobcovy žádosti. Žalobce si měl být vědom negativních následků svého jednání.
4. Žalovaný dále konstatoval, že v případě důvodu pro zamítnutí žádosti podle § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců zákon neukládá posouzení dopadů do soukromého a rodinného života. Žalovaný si je nicméně vědom mezinárodních závazků, proto se „z opatrnosti“ k možnému zásahu do soukromého a rodinného života žalobce vyjádřil. Zdůraznil, že důvodem neprodloužení zaměstnanecké karty je spáchání úmyslného trestného činu, což je závažný prohřešek vůči právnímu řádu ČR. Závažný zásah do sféry žalobcova soukromého a rodinného života, který by převážil, žalovaný neshledal. Žalobce je svobodný, bezdětný a nemá na území ČR žádné rodinné příslušníky. Na území ČR pobývá teprve od července 2020. Je tedy patrné, že mnohem větší část svého života strávil mimo území ČR. Žalobce nevlastní na území ČR žádnou nemovitost a nemá zde ani sociální či ekonomické vazby, které by mohly převážet nad veřejným zájmem na tom, aby mu nebyla prodloužena zaměstnanecká karta.
5. Tímto rozhodnutím, na rozdíl od vyhoštění, není žalobci stanovena povinnost vycestovat z ČR ani mu není stanovena doba zákazu vstupu a pobytu v ČR. Jakmile bude jeho odsouzení zahlazeno, bude moci v zemi původu, bude-li to umožňovat bezpečnostní situace, požádat o vydání oprávnění k pobytu v ČR. Žalobci tak do budoucna není upřena ani možnost výdělečné činnosti v ČR.
6. Závěrem žalovaný konstatoval, že Česká republika uděluje občanům Ukrajiny s ohledem na současnou situaci víza za účelem strpění pobytu, pokud nesplňují podmínky dočasné ochrany. Žalobce má tedy možnost o toto vízum požádat a získat jej.

II. Obsah žaloby

7. Žalobce namítl, že žalovaný přistoupil k posouzení důvodu neprodloužení zaměstnanecké karty formálně a negativně. Nevzal totiž v úvahu nepřiliš vysokou společenskou nebezpečnost spáchaného činu ani skutečnost, že žalobce trest přijal bez toho, aby se odvolal. Peněžitý trest žalobce plně uhradil a soud rozhodl o podmíněném upuštění od výkonu trestu. Žalovaný nevzal v úvahu ani skutečnost, že žalobce na území ČR od 1. 4. 2021 řádně pracoval ve společnosti NEO BUILDER a. s.
8. Žalobce si je vědom negativních následků svého jednání, ale domnívá se, že s ohledem na jeho věk lze toto vybočení z řádného chování omluvit. Žalobce nikoho neohrozil,

nezpůsobil žádnou škodu a svého jednání lituje. Neuvědomil si, že se tímto svým protiprávním jednáním může připravit o možnost pobývat v ČR.

9. Tvzení žalovaného, že v budoucnu bude moci požádat v zemi původu o oprávnění k pobytu, je podle žalobce nerealistické, neboť v případě návratu na Ukrajinu by byl nasazen do války.
10. Žalovaný je povinen dbát mezinárodních závazků. Ochrana žalobcova života v souvislosti se situací v jeho zemi původu patří k legitimním cílům. Žalobce nesouhlasí s tím, že by mělo být přitěžující okolností, že je svobodný, bezdětný, nemá zde rodinné příslušníky a nevlastní žádnou nemovitost. Žalobce zde pobývá a pracuje od července 2020. Nesouhlasí s tím, že zde nemá žádné sociální či ekonomické vazby, které by mohly vyvážit veřejný zájem na tom, aby se na území nenacházel a aby mu nebyla prodloužena zaměstnanecká karta. Žalobce má naopak životně důležitý zájem na tom, aby se nemusel vrátit na Ukrajinu. Žalobce ví, že jsou s ohledem na současnou situaci občanům Ukrajiny, kteří nesplňují podmínky pro udělení dočasné ochrany, udělována dlouhodobá víza za účelem strpení. Žalobce ví, že nemá možnost požádat o udělení víza s ohledem na situaci na Ukrajině, neboť již na území ČR pobývá.
11. Z výše uvedených důvodů je třeba shledat, že dopad napadeného rozhodnutí je nepřiměřený a rozporný s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Žalobce si uvědomuje, že porušil předpisy ČR, ale byl za to již pravomocně potrestán. Skutečnost, že bylo od trestu následně podmíněčně upuštěno, je známkou toho, že lze na žalobce pohlížet jako na beztrestného. Neměl by za stejný skutek být trestán podruhé.

III. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný ve vyjádření k žalobě zdůraznil, že podmíněné upuštění od výkonu trestu nemění nic na tom, že trest nebyl zatím vykonán, a nemohl tak být dosud zahrazen. Na žalobce je proto třeba nadále nahlížet jako na osobu, která není trestně zachovalá. Důvod pro zamítnutí zaměstnanecké karty byl nepochybně naplněn. Žalovaný musí ke spáchání úmyslného trestného činu přihlížet z úřední povinnosti, nelze proto hovořit o přepjatě formalistickém přístupu. Okolnosti spáchání trestného činu žalovaný nezkoumá. Trestný čin nelze omlouvat ani věkem.
13. K namítané nepřiměřenosti žalovaný připomněl, že mu zákon zkoumání této otázky neukládá. S ohledem na mezinárodní závazky se však dopadem do soukromého a rodinného života zabýval a je přesvědčen, že tak učinil dostatečně. Žalobce spojuje nepřiměřenost v podstatě pouze s návratem na Ukrajinu, kde probíhá válka. Žalovaný již v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobce má možnost požádat o udělení dlouhodobého víza za účelem strpení, které je běžně udělováno státním příslušníkům Ukrajiny, a to právě i těm, kteří nesplňují podmínky dočasné ochrany. Dále žalovaný doplnil, že žalobce v ČR nepobývá dlouhou dobu a nemá zde rodinné příslušníky.

IV. Posouzení žaloby soudem

14. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (napadené rozhodnutí bylo zmocněnci žalobce doručeno dne 21. 1. 2023, žaloba byla podána dne 20. 2. 2023), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rozsahu a mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). O žalobě soud rozhodl bez jednání, neboť byly splněny podmínky § 51 odst. 1 s. ř. s.

15. Žaloba není důvodná.
16. Posuzovaná věc se týká zamítnutí žalobcovy žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu ve formě zaměstnanecké karty podle § 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
17. Podle § 44a odst. 11 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 31. 7. 2019 ministerstvo platnost zaměstnanecké karty neprodlouží mimo jiné tehdy, je-li zde důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti zaměstnanecké karty (§ 46e).
18. Podle § 46e odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 31. 7. 2019 platí, že žalovaný zruší platnost zaměstnanecké karty mimo jiné z důvodů uvedených v § 37 téhož zákona. Podle § 37 odst. 1 písm. a) uvedeného zákona ve znění účinném od 10. 5. 2013 žalovaný zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů (a na základě odkazu v § 46e odst. 1 též zaměstnaneckou kartu), jestliže byl cizinec pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.
19. Soud souhlasí se žalovaným, že hypotéza citovaného ustanovení byla v případě žalobce bezpochyby naplněna, neboť byl trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 31. 1. 2022 pravomocně odsouzen za úmyslně spáchaný trestný čin.
20. Jak vyplývá již ze samotného znění § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, pro naplnění jeho hypotézy je podstatné pouze pravomocné odsouzení, a to za spáchání úmyslného trestného činu. Pohnutka pachatele nebo okolnosti, které vedly ke spáchání trestného činu, nejsou relevantní. Jak vysvětlil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 2. 2020, č. j. 7 Azs 192/2019-28, toto ustanovení „*správnímu orgánu nedává prostor pro vlastní úvahu o různých aspektech spáchaného úmyslného trestného činu*“ (blíže viz body 24 a 25 citovaného rozsudku). Ke shodnému závěru, tedy že v případě aplikace § 37 odst. 1 písm. a) nehraje žádnou roli povaha ani typová či konkrétní závažnost úmyslného trestného činu, dospěl Nejvyšší správní soud také např. v rozsudku ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015-47, bod 21.
21. Soud proto nepřisvědčil námitkám, podle nichž měl žalovaný vzít v úvahu nepřiliš vysokou společenskou nebezpečnost činu, žalobcův věk nebo skutečnost, že se žalobce proti trestnímu příkazu nebránil odvoláním.
22. Se žalobcem nelze souhlasit ani v tom, že by na něj mělo být pohlíženo jako na „bezrestného“. Žalobci byl trestním příkazem uložen peněžitý trest a trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu 1 roku. Podle § 105 odst. 5 trestního zákoníku přitom platí, že bylo-li pachateli uloženo více trestů vedle sebe, nelze odsouzení zahladit, pokud neuplyne doba pro zahlázení toho trestu, k jehož zahlázení tento zákon stanoví dobu nejdelší. Podle § 105 odst. 6 trestního zákoníku se ustanovení odstavce 5 užije přiměřeně též na případ, kdy pachateli bylo uloženo vedle sebe více trestů, u kterých může podle tohoto zákona nastat účinek, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen. Za situace, kdy byly žalobci uloženy vedle sebe dva tresty, mohlo dojít k zahlázení celého odsouzení až zahlázením všech trestů.
23. Přestože se podle § 69 odst. 3 trestního zákoníku hledí na pachatele, kterému byl uložen peněžitý trest za jiný trestný čin než zvláště závažný zločin, jako by nebyl odsouzen, jakmile byl trest vykonán nebo bylo od výkonu trestu nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno, peněžitý trest nebyl jediným trestem, který byl žalobci uložen. Zaplacení peněžitého trestu proto nemohlo samo o sobě vést k zahlázení odsouzení.

24. Vedle peněžitého trestu byl žalobci uložen též zákaz činnosti ve výměře jednoho roku, který v době vydání napadeného rozhodnutí vykonán nebyl. Skutečnost, že dne 25. 8. 2022 bylo rozhodnuto o podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti se zkušební dobou do 25. 8. 2023, neznamená, že je třeba na žalobce hledět, jako by nebyl odsouzen.
25. Podle § 74 odst. 2 trestního zákoníku se hledí na pachatele, jako by nebyl odsouzen, byl-li trest zákazu činnosti vykonán. Samotné rozhodnutí o podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu však samo o sobě neznamená, že byl trest vykonán. Podle § 91 odst. 3 trestního zákoníku platí, že „[v]yslovil-li soud, že se podmíněně propuštěný nebo odsouzený, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti [...], osvědčil, má se za to, že trest byl vykonán dnem, kdy byl podmíněně propuštěn nebo kdy nabylo právní moci rozhodnutí, že se podmíněně upouští od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti [...]“. K zahlázení trestu zákazu činnosti v případě podmíněného upuštění od výkonu zbytku trestu tedy může dojít pouze tehdy, pokud soud po uplynutí zkušební doby vysloví, že se odsouzený osvědčil (příp. podle § 91 odst. 4 trestního zákoníku, nerozhodne-li soud bez viny odsouzeného do roka od uplynutí zkušební doby, zda se odsouzený osvědčil).
26. V době vydání napadeného rozhodnutí stále žalobci plynula zkušební doba, která byla stanovena až do 25. 8. 2023, nelze proto tvrdit, že by na něj mělo být hleděno, jako by nebyl odsouzen či slovy žalobce, že je „beztrestný“.
27. Žalobci nelze přisvědčit ani v tom, že by neprodloužení zaměstnanecké karty bylo „druhým trestem“. Neprodloužení zaměstnanecké karty nemá charakter trestu, ale jedná se o následek, který zákon o pobytu cizinců spojuje se skutečností, že cizinec spáchal úmyslný trestný čin. Jedná se o opatření k regulaci pobytu cizinců, jehož cílem je, aby výhod spojených se zaměstnaneckou kartou nepožívali cizinci, kteří se v ČR dopustí úmyslné trestné činnosti.
28. Soud proto dospěl k dílčímu závěru, že ve vztahu k naplnění hypotézy § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců byl pravomocný trestní příkaz Obvodního soudu pro Prahu 4 dostatečným podkladem.
29. Žalobce dále v relativně obecné rovině namítá, že napadené rozhodnutí nepřiměřeně zasahuje do jeho rodinného a soukromého života.
30. V souvislosti s posouzením dopadů do rodinného a soukromého života cizince je třeba zdůraznit, že v případě neprodloužení zaměstnanecké karty z důvodu spáchání úmyslného trestného činu [§ 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců] provedl obecný test přiměřenosti již zákonodárce, neboť na rozdíl např. od důvodů uvedených v § 37 odst. 2 téhož zákona nepodmínil aplikaci § 37 odst. 1 posouzením přiměřenosti (viz též § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců). V běžných případech a v obecné rovině lze totiž předpokládat, že spáchání úmyslného trestného činu bude převažovat nad zájmem cizince na nenarušení jeho soukromého a rodinného života.
31. Takový přístup zákonodárce není ojedinělý a týká se řady ustanovení zákona o pobytu cizinců. Pro tyto případy Nejvyšší správní soud dovodil, že i přes absenci výslovného zákonného požadavku jsou správní orgány povinny s ohledem na mezinárodní závazky vyplývající z čl. 8 Úmluvy výjimečně posoudit přiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života cizince, avšak k potenciální aktivaci uvedeného článku musí cizinec ve správním řízení vznést konkrétní námitku nepřiměřenosti zásahu do soukromého či rodinného života. Teprve pak se správní orgán s touto námitkou musí vypořádat (viz např. rozsudek NSS ze dne 12. 12. 2019, č. j. 10 Azs 310/2019-32, bod 13 a judikaturu tam

citovanou, nebo výše zmíněný rozsudek č. j. 10 Azs 256/2019-39, bod 15).

32. Ze spisu vyplývá, že žalobce v průběhu správního řízení žádnou argumentaci týkající se jeho rodinného a soukromého života neuplatnil. Při seznámení s podklady rozhodnutí dne 1. 11. 2022 uvedl, že se vyjádří do 30 dnů. Spis však žádné jeho vyjádření neobsahuje (a žalobce v žalobě ani netvrdí, že by jej učinil). Dne 5. 12. 2022 nahlížel do spisu žalobcův zmocněnec, ani on však žádné vyjádření žalovanému nezaslal a ani nepožádal o lhůtu pro vyjádření.
33. S ohledem na absenci žalobcova tvrzení týkajícího se jeho rodinného a soukromého života nelze žalovanému vytýkat, že tuto otázku posoudil pouze na základě informací, které měl ze svých databází, přičemž zjistil, že žalobce nemá na území ČR žádné rodinné vazby, pobývá zde pouze relativně krátkou dobu (od července 2020), nevlastní zde žádnou nemovitost a nemá zde ani žádné sociální a ekonomické vazby. Žalobce v žalobě tyto skutečnosti nezpochybňuje a neuvádí ani žádné jiné konkrétní skutečnosti, které měl žalovaný opomenout.
34. Soud nicméně nad rámec nutného konstatuje, že ani existence rodinného a soukromého života v ČR, i pokud by byla ve správním řízení tvrzena a prokázána, by nemohla sama o sobě vést k vyhovění žádosti o prodloužení zaměstnanecké karty.
35. V rozsudku ze dne 8. 8. 2022, č. j. 4 Azs 138/2022-46, který se týkal neprodloužení zaměstnanecké karty, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že pokud cizinec prokazatelně nesplňuje účel pobytu, nemůže spoléhat na institut soukromého a rodinného života. Navázal tak na svůj rozsudek ze dne 27. 3. 2020, č. j. 5 Azs 320/2019-38, podle kterého je „[v]ždy je nutno posuzovat okolnosti konkrétního případu, zde především účel pobytového oprávnění. Pokud stěžovatelka v daném případě prokazatelně nesplňuje účel pobytu, nemůže spoléhat na institut soukromého a rodinného života. V daném případě stěžovatelka účel pobytu neplnila, prodloužení jejího pobytového oprávnění pouze z důvodů soukromého a rodinného života by vedlo ke zcela absurdnímu důsledku. Zákonné podmínky pro prodloužení pobytového oprávnění založené na účelu pobytu – výkonu podnikatelské činnosti – by byly zcela liché, resp. k prodloužení pobytového oprávnění by postačovalo bez dalšího zohlednění soukromého a rodinného života; takový postup zákon zcela jistě neumožňuje a ani nezamýšlí“ (shodně rozsudek ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 213/2017-34). Obdobně v rozsudku ze dne 17. 8. 2022, č. j. 10 Azs 348/2020-33, NSS zdůraznil, že je třeba respektovat „i znění a smysl zákona, který stanoví pro získání pobytových oprávnění určité podmínky. NSS proto současně ve své judikatuře dodává, že udělení pobytového oprávnění (tím více trvalého pobytu, který představuje pobytové oprávnění nejvyšší) v situaci, kdy žadatel nesplňuje základní podmínky stanovené zákonem o pobytu cizinců, nelze odůvodnit pouhým odkazem na ochranu jeho soukromého a rodinného života“ (viz bod 13 a judikaturu tam citovanou).
36. Jak opakovaně konstatoval Evropský soud pro lidská práva (dále též „ESLP“), smluvní státy Úmluvy jsou podle mezinárodního práva zásadně oprávněny samy stanovit podmínky vstupu cizinců na své území a pobytu na něm (srov. např. rozsudky ze dne 28. 5. 1985, *Abdulaziz, Cabales a Balkandali proti Spojenému království*, stížnosti č. 9214/80, 9473/81 a 9474/81, bod 67, nebo ze dne 21. 10. 1997, *Boujlifa proti Francii*, stížnost č. 25404/94, bod 42). Úmluva cizincům rovněž nezaručuje právo na vstup nebo pobyt v určité zemi. Smluvní státy tak nejsou povinny umožnit cizinci usadit se na jejich území (srov. např. rozsudek velkého senátu ze dne 3. 10. 2014, *Jeunesse proti Nizozemsku*, stížnost č. 12738/10, bod 103).
37. Především pak čl. 8 ani jiné ustanovení Úmluvy nezaručuje právo na udělení konkrétního

typu povolení k pobytu, pokud řešení nabízené vnitrostátními orgány umožňuje dotčenému jednotlivci bez překážek vykonávat jeho právo na respektování soukromého a rodinného života (srov. rozsudek ESLP ze dne 13. 10. 2016, *B.A.C. proti Řecku*, stížnost č. 11981/15, bod 35). Tento závěr převzal ve své judikatuře i Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudek ze dne 29. 12. 2022, č. j. 3 Azs 238/2022-41).

38. V již zmíněném rozsudku č. j. 6 Azs 163/2015-47 Nejvyšší správní soud poukázal také na to, že „*povolení k dlouhodobému pobytu [kterým je i zaměstnanecká karta] je omezeno dobou, na kterou bylo vydáno, a uplynutím této doby pozbývá samozřejmě platnosti; nelze pak logicky hovořit o ochraně nějakých nabytých práv nebo oprávněných zájmů, neboť jejich trvání bylo časově podmíněno. To neznamena, že by byla vyloučena aplikace ústavního principu přiměřenosti zásahů do ústavně garantovaných základních práv nebo svobod, např. do práva na respektování soukromého a rodinného života podle čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, resp. čl. 8 [Úmluvy], případně do jiných základních práv. Těžko však hovořit o základním právu v souvislosti s neprodloužením povolení k dlouhodobému pobytu; s tím musí každý cizinec počítat. Je-li následně – v důsledku povinnosti opustit území státu – ve hře obrožení nějakých základních práv (např. práva na život, práva nebýt podroben mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, nebo koneckonců i práva na respektování soukromého a rodinného života), slouží k jejich ochraně jiné právní prostředky (poskytnutí mezinárodní ochrany, jiné pobytové tituly, např. za účelem strpění pobytu pro existenci překážek vycestování atp.)“ (body 23 a 24, zdůraznění doplněno).*
39. Případný zásah do rodinného či soukromého života lze totiž adekvátně řešit prostřednictvím víza za účelem strpění podle § 33 zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek NSS ze dne 8. 11. 2022, č. j. 7 Azs 269/2022-27). Zachování zaměstnanecké karty tudíž není jediným prostředkem, kterým je možné zachovat právo cizince na rodinný a soukromý život (a zároveň je toto vízum způsobilé zabránit případné vážné újmě, která by žalobci mohla hrozit v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině, k tomu viz dále body 41 a násl.). Vzhledem ke zjevnému nesplnění zákonných podmínek pro zachování zaměstnanecké karty [§ 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců] je plně postačující, pokud k zachování žalobcových základních práv účinně slouží jiný (byť nižší) pobytový titul, zejm. vízum za účelem strpění.
40. Obdobně k této otázce přistoupil zdejší soud také v rozsudcích ze dne 24. 4. 2023, č. j. 54 A 5/2023-41, nebo ze dne 25. 4. 2023, č. j. 43 A 106/2022-24, na jejichž plné odůvodnění soud odkazuje.
41. Žalobce nadto zásah do soukromého života v žalobě spojuje především se situací na Ukrajině. Ochranu před nebezpečím, které by mohlo žalobci hrozit v souvislosti s válečným konfliktem, který na Ukrajině probíhá, je možné rovněž řešit prostřednictvím víza za účelem strpění. K takovému závěru dospěl Nejvyšší správní soud např. v již zmíněném rozsudku č. j. 3 Azs 238/2022-41 nebo rozsudku ze dne 18. 11. 2022, č. j. 3 Azs 235/2022-27.
42. V citovaných rozsudcích Nejvyšší správní soud připomněl obsah závazku *non-refoulement*, který vyplývá mimo jiné z čl. 2 a 3 Úmluvy. Tím je povinnost České republiky nevystavit žádnou osobu, jež podléhá její jurisdikci, skutečné hrozbě vážné újmy na životě či zdraví nebo újmě způsobené mučením či nelidským nebo ponižujícím zacházením či trestáním, a to například tím, že bude vyhoštěna či v důsledku jiných okolností donucena vycestovat do země, kde by jí taková újma hrozila.
43. Podle rozsudku č. j. 3 Azs 235/2022-27 ani uložení povinnosti vycestovat ve stanovené lhůtě

z území ČR, spojené se zrušením povolení k trvalému pobytu, samo o sobě není v rozporu se závazkem *non-refoulement*. „Stěžovateli se touto povinností neukládá navrátit se do země původu, nýbrž ‚jen‘ vycestovat z území ČR. Dostát závazku *non-refoulement* lze přitom například i navrácením cizince do bezpečné třetí země. [...] V posuzované věci má stěžovatel k dispozici účinné prostředky, jak výkonu takové povinnosti po dobu trvání důvodů znemožňujících jeho vycestování zabránit.“ Nejvyšší správní soud dodal, že s uložením povinnosti vycestovat je spjato udělení výjezdního příkazu, který v souladu s § 17 písm. d) zákona o pobytu cizinců opravňuje cizince k pobytu na území po dobu jeho platnosti. Stěžovatel může v této lhůtě iniciovat řízení, v nichž bude zohledňována právě nemožnost jeho vycestování.

44. Argumentem *a fortiori* je tudíž nutno dospět k závěru, že porušením závazku *non-refoulement* není ani zamítnutí žádosti o prodloužení oprávnění k dlouhodobému pobytu ve formě zaměstnanecké karty. Žalobce může žádat o zvláštní formy ochrany v podobě víza ke strpění pobytu nebo případně i doplňkové ochrany. Soudu je přitom z úřední činnosti známo, že občanům Ukrajiny, kteří nesplňují podmínky pro udělení dočasné ochrany podle zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů a ani dalších souvisejících předpisů (neboť pobývali v ČR již před 24. 2. 2022), je z důvodu válečného konfliktu na Ukrajině udělováno vízum za účelem strpění z důvodu existence překážky vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců (viz např. rozsudky zdejšího soudu ze dne 5. 1. 2023, č. j. 45 A 3/2022-57, nebo ze dne 26. 1. 2023, č. j. 57 A 3/2022-36). Na možnost získání tohoto víza již žalobce upozornil i žalovaný v napadeném rozhodnutí.
45. Ostatně Ústavní soud nedávno rovněž konstatoval, že „zrušení povolení k přechodnému pobytu představuje podstatně menší zásah do práv cizinců než v případě jejich vyhoštění, neboť není spojeno se zákazem pobytu na území ČR. Stěžovatelka může usilovat o získání jiného pobytového oprávnění na území ČR. Správní orgány i soudy přilehavě poukázaly na to, že například může podat žádost o udělení víza k pobytu nad 90 dní za účelem strpění jejího pobytu na území ČR podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, tedy z důvodu, že jí ve vycestování brání překážka na její vůli nezávislá.“ (usnesení ze dne 3. 5. 2022, sp. zn. I. ÚS 7/22).
46. S ohledem na výše uvedené soud uzavřel, že žalobce má k dispozici právní prostředky zajišťující, že nemusí bezodkladně vycestovat do země původu, a tudíž nedojde ani k porušení základních práv, které by s nuceným vycestováním do země původu mohlo být spojeno. Jinými slovy, jediným řešením žalobcovy situace z hlediska dodržení mezinárodněprávních závazků ČR, včetně Úmluvy, není nutně pouze prodloužení platnosti zaměstnanecké karty. V situaci, kdy žalobce svým trestněprávním jednáním zapříčinil, že nesplňuje zákonné podmínky pro toto pobytové oprávnění, bylo zamítnutí jeho žádosti v souladu se zákonem.
47. Závěrem soud doplňuje, že neprováděl důkaz potvrzením o zaměstnání žalobce ani pracovním posudkem, neboť s ohledem na výše uvedené považuje tyto listiny za nadbytečné a nezpůsobilé ovlivnit výsledek posouzení žaloby. Veškeré skutečnosti podstatné pro rozhodnutí ve věci soud zjistil ze správního spisu.

V. Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

48. Soud neshledal žalobu důvodnou a nezjistil ani žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti, proto žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

49. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyl procesně úspěšný. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 18. května 2023

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v.r.
předseda senátu